

Miljøministeriet

mim@mim.dk

DANSKE
REGIONER

06-01-2026

EMN-2025-01126

1820943

Christian Andersen

Danske Regioners bemærkninger til høring af lovændringer mhp. styrkelse af straffniveauer for ulovlig flytning og anvendelse af forurennet jord mv.

Danske Regioner har modtaget høringsmateriale vedr. ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om forurennet jord (Styrkelse af straffniveauer for ulovlig flytning og anvendelse af forurennet jord, for manglende efterlevelse af regler om bygge- og anlægsaffald og for visse andre regler i lov om miljøbeskyttelse og lov om forurennet jord). Danske Regioner har med forbehold for bestyrelsens godkendelse følgende bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Danske Regioner er enige i, at der er behov for større konsekvens ved lovovertrædelser, der påfører miljøet og grundejerne skade. Derfor bifalder vi det skærpede straffniveau, der følger af de foreslåede lovændringer.

Der er dog en risiko for, at øgede bødeniveauer ikke i sig selv har en tilstrækkelig præventiv effekt. Det er derfor lige så vigtigt at forbedre det eksisterende system og praksis for jordhåndtering, så det i endnu højere grad understøtter en korrekt håndtering af affald og jord, der er eller kan være forurennet. Danske Regioner opfordrer derfor til, at der arbejdes videre med initiativer, der kan sikre dette. I bilaget på side 2 har vi fremhævet nogle eksempler på relevante indsatser, som med fordel kan indgå i et sådant arbejde.

Uanset at straffen bliver højere, så består incitamentet til at snyde. Det er svært at få lov til at genanvende jord som en ressource, og samtidig bliver der færre steder, hvor man kan få lov at deponere den. Omvendt ser vi, at efterspørgslen stiger på nye råstoffer. Hvis vi skal løse dette dobbelte problem, skal reglerne for jordhåndtering sikre både miljø og genanvendelse.

Fra regionernes side har vi meget viden om håndtering af jord, som vi tilbyder at stille til rådighed i arbejdet med regelændringer.

Venlig hilsen

Anders Kühnau
Formand, Danske Regioner

Mads Duedahl
Næstformand, Danske Regioner

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Indfør sporbarhed for al jordflytning

Al jordtransport over en bagatelgrænse bør registreres for at sikre fuld sporbarhed. Krav til analyser bør afhænge af, hvilke områder, jorden flyttes fra og til, så forurenede jord ikke utilsigtet tilføres uforurenede områder.

Områdeklassificering er grundlaget for sikker genanvendelse

I dag er 3,7 % af Danmarks areal områdeklassificeret som lettere forurenede byjord. En landsdækkende klassificering af arealer efter deres primære anvendelse kan bruges til at forenkle reglerne og ensrette krav til analyser. Med en inddeling i natur, industri, landbrug eller beboelse bliver det tydeligt, hvad opgravet jord fra disse områder kan eller ikke kan anvendes til. Krav til anmeldelse og dokumentation skal afhænge af, om jord flyttes fra en områdeklassificering til en anden, fx hvis jord flyttes fra et byområde til jordforbedring i et landbrugsområde.

Et fælles IT-system til både kontrol og genanvendelse

Det kommende fællesoffentlige IT-system skal ikke kun styrke kontrollen, men også gøre genanvendelse lettere. Region Hovedstadens prototype for en digital markedsplads for overskudsmaterialer er et godt eksempel, som kan indgå i en national løsning.

Ensartede regler og opdaterede jordklasser

Da jord ofte flyttes på tværs af kommunegrænser, skal jordklasser være ens og udvides med kriterier for almindelige stoffer som kulbrinter, PFAS og pesticider. Modtageanlæg og miljøgodkendelser skal tilpasses de nye klasser, og der er behov for standardiserede krav og retningslinjer, så sagsbehandlingstiden reduceres.

Krav om prøvetagning med høj kvalitet

Prøvetagning skal følge ensartede retningslinjer og baseres på ejendommens historik. Antallet af prøver og analyser skal afspejle den viden, der findes om arealet. Målet er, at jorden kan modtages uden supplerende prøver – det kræver kvalitet og tillid til systemet.

Genanvendelse som udgangspunkt

Der bør være ét regelsæt for både jordflytning og genanvendelse, så jorden tidligt klassificeres som en ressource. Etablering af ressourcepladser til sortering og oparbejdning er nødvendig. Særlige krav til anvendelse skal gælde i sårbare grundvandsdannende områder. En plan for jordhåndtering og tilsyn skal indgå som en forudsætning for større byggeprojekter.

Certificering af rådgivere og entreprenører

Virksomheder, der tager jordprøver og håndterer jord, bør certificeres. Muligheden for at miste certificeringen skaber incitament til at overholde

reglerne. Certificering er samtidig en forudsætning for krav om jordhåndteringsplaner, korrekt prøvetagning og sporbarhed.

Et forum for samarbejde og erfaringsudveksling

Et fælles forum for myndigheder og private aktører skal sikre videndeling og skabe grundlag for fælles regler og eventuel lovgivning. Dialogen på tværs af branchen er afgørende for en effektiv og bæredygtig jordhåndtering.